

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
OŚRODEK INFORMACJI 693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23 00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/22/2008

PREFERENCJE PARTYJNE W LUTYM

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się na początku lutego¹, udział w nich wzięłoby 62% ankietowanych, o 3 punkty procentowe mniej niż w styczniu. Mimo spadku deklaracji, poziom gotowości Polaków do czynnego uczestniczenia w procedurach demokratycznych nadal jest wyraźnie wyższy niż przed wyborami. W stosunku do okresu sprzed wyborów to prawie o 9 punktów więcej – średnia deklarowana frekwencja w ciągu sześciu miesięcy przed rozpoczęciem kampanii wyborczej wyniosła 53,5%.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w wyborach	Wskazania respondentów według terminów badań						
	VIII 2007	IX 2007	X 2007	XI 2007	XII 2007	I 2008	II 2008
	w procentach						
Na pewno wziął(ę)lbym/wezmę w nich udział	52	58	71	68	65	65	62
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym/wezmę w nich udział	18	16	14	16	14	14	14
Na pewno nie wziął(ę)lbym/wezmę w nich udziału	30	27	16	16	22	21	24

W lutym notujemy spadek poparcia dla obu partii przewodzących w naszych sondażach. Wyraźnie straciła Platforma Obywatelska – chęć głosowania na tę partię deklaruje 48% potencjalnych wyborców, o 5 punktów mniej niż miesiąc wcześniej. Obecne notowania rządzącej partii są zbliżone do uzyskanych przez nią w listopadzie ubiegłego roku, bezpośrednio po wyborach. Proporcjonalnie niemal w tym samym stopniu obniżyło się poparcie dla PiS, który w lutym mógłby liczyć na 19% zadeklarowanych wyborców, o 2 punkty mniej niż w styczniu. Jeśli zatem chodzi o liczbę zwolenników, utrzymuje się wyraźna, ponaddwukrotna przewaga PO nad PiS. W stosunku do wyniku wyborów poparcie dla rządzącej partii jest nadal wyraźnie wyższe, natomiast poparcie dla PiS – wyraźnie niższe. Od listopada notowania PiS dość systematycznie się pogarszają.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (213) zrealizowano w dniach 1–4 lutego 2008 roku na liczącej 1137 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*					Wyniki wyborów parlamentarnych
	X 2007 – na tydzień przed wyborami	XI 2007	XII 2007	I 2008	II 2008	
	w procentach					
Platforma Obywatelska RP	39	47	50	53	48	41,51
Prawo i Sprawiedliwość	34	25	22	21	19	32,11
Lewica i Demokraci	12	8	8	7	9	13,15
Polskie Stronictwo Ludowe	8	8	7	6	5	8,91
Liga Polskich Rodzin	3	1	1	1	2	1,30
KPEiR	0	0	1	2	1	–
Polska Partia Pracy	1	0	1	1	1	0,99
Partia Kobiet	2	0	1	1	1	0,28
Porozumienie Lewicy	–	0	0	0	1	–
Samoobrona RP	2	1	2	1	1	1,54
Inne	0	0	1	0	1	0,22
Trudno powiedzieć	–	9	7	7	11	–
N=	803	587	559	578	704	16 142 202

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Na spadku poparcia dla dwóch najważniejszych rywali politycznych zyskało w tym miesiącu trzecie z najbardziej liczących się ugrupowań – LiD. Co jedenasty respondent zapewniający o swoim udziale w ewentualnych wyborach (9%) deklaruje, że oddałby głos właśnie na tę partię. W porównaniu ze styczniem LiD zyskał 2 punkty procentowe.

Od momentu wyborów minimalnie, ale systematycznie traci zwolenników druga z partii tworzących koalicję rządową – PSL. W lutym chęć głosowania na to ugrupowanie zadeklarowało 5% respondentów zamierzających uczestniczyć w potencjalnych wyborach, minimalnie mniej niż w styczniu. Od listopada 2007 roku poparcie dla PSL obniżyło się o 3 punkty.

Wyraźnie poniżej progu wyborczego kształtują się notowania pozostałych ugrupowań znajdujących się obecnie poza parlamentem. W tym miesiącu na LPR gotowych byłoby głosować 2% potencjalnych wyborców, natomiast na KPEiR, Partię Kobiet, Samoobronę, Porozumienie Lewicy i Polską Partię Pracy – jeszcze mniej (po 1%).

Spadek poparcia dla dwóch najważniejszych konkurentów na scenie politycznej (łącznie o 7 punktów) wpłynął przede wszystkim na wzrost odsetka wyborców niezdecydowanych. Obecnie co dziewiąty wyborca pewny swego udziału w wyborach parlamentarnych, gdyby odbywały się one w tym miesiącu, nie wie, na którą partię oddałby swój głos (11%, od stycznia wzrost o 4 punkty).

Luty przyniósł obu najbardziej liczącym się partiom politycznym proporcjonalnie podobny spadek poparcia. Może to świadczyć nie tyle o spadku temperatury sporu politycznego, rozgrywającego się między obydwoma rywalami, ile o pewnym znużeniu nim publiczności. Tylko w niewielkim stopniu zyskały na tym pozostałe ugrupowania. Wyraźniej natomiast wzrósł odsetek osób niemających sprecyzowanych sympatii politycznych.

Utrzymujący się wysoki poziom deklaracji uczestnictwa w ewentualnych wyborach, znacznie przewyższający ten sprzed ubiegłorocznego głosowania, a także fakt, że w analogicznym okresie po poprzednich wyborach notowaliśmy już spadek deklarowanej frekwencji wyborczej, pozwalają powtórzyć hipotezę, że ostatnie wybory dokonały zmiany pokoleniowej w strukturze grupy osób gotowych czynnie uczestniczyć w życiu politycznym. Przyciągnięcie do polityki nowego pokolenia wyborców wpłynęło nie tylko na zmianę układu sił na scenie politycznej, ale także na wzrost liczby Polaków wierzących w sens uczestniczenia w procedurach demokratycznych. Deklarowana frekwencja wyborcza wśród najmłodszych ankietowanych ciągle należy do najwyższych – w grupie tych, którzy mają 18–24 lata, wynosi 68%.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI